

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 OSLO

Oslo, 19. oktober 2007

Vår ref.: 200700007/43
Deres ref.: 06/4097 SØ

Saksbehandler: John Stigum

NOU 2007: 8 En vurdering av særavgiftene

Vi viser til høringsbrevet om særavgifter datert 26. juni 2007 og ønsker med dette å formidle Kreftforeningens synspunkter angående utvalgets forslag om å ikke øke statens avgifter knyttet til salg av snus. Kreftforeningen mener tobakksavgiften er et viktig virkemiddel for å stoppe "snusbølgen" blant ungdom, og avgiftssatsen på snus bør dermed justeres vesentlig. Vår hovedinnvending mot å opprettholde dagens avgiftsnivå er at forslaget ikke tilkjenner de forebyggende effektene et høyere prisnivå vil kunne ha på snusforbruket blant ungdom.

Unge mennesker er en særlig prissensitiv gruppe, og utvalget kommenterer selv at de fleste empiriske undersøkelser som er gjort angående pris og etterspørsel etter tobakk viser signifikante negative sammenhenger mellom tobakkspris og tobakksetterspørsel. Avgifter er dermed et av flere virkemidler som kan og bør anvendes for å fremme helsepolitiske målsettinger som å forhindre at ungdom blir avhengig av nikotin. Verdensbankens *Tobacco Scale* viser at økte priser på tobakk er en av de mest virkningsfulle og kostnadseffektive tiltakene innen tobakksforebygging.

De siste årene har det vært en sterk økning av snusbruk i Norge, og særlig forbruket blant unge menn er blitt større. Det totale salget av snus i Norge er nesten doblet siden 2000. Så sent som i 1985 bestod hovedandelen av snusbrukerne i Norge av menn i aldersgruppen 56-74 år. Sosial- og helsedirektoratet har nylig anslått at cirka 25 prosent av de som bruker snus daglig er menn mellom 16 og 34 år.

Særavgiftsutvalget begrunner, under punkt 10.3.2 *Avgift på tobakk*, forslaget ved å vise til manglende dokumentasjon om sammenhenger mellom snusbruk og langsiktige helsegevinster. Utvalget skriver i tillegg at *"En overgang fra sigaretter til snus gir høyere helserisiko enn å kutte all bruk av tobakk, men kan gi lavere helserisiko enn å fortsette å røyke sigaretter"*. Kreftforeningen er uenig i at dokumentasjonen på helseskader ved snusbruk er mangelfull. Snus inneholder over 2500 kjemiske stoffer, deriblant nikotin – som er svært avhengighetsdannende, samt kreftfremkallende stoffer.

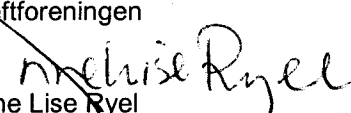
IARC (International Agency for Research on Cancer) – WHO's kreftforskningsinstitutt – har påvist at snusbruk er kreftfremkallende for mennesker. EUs kunnskapsoppsummering *Health Effects of Smokeless Tobacco Products*, konkluderer likeledes at røykfrie tobakksprodukter (snus) er kreftfremkallende for mennesker, og at bukspyttkjertelen er blitt påvist som det mest utsatte organet. Kreftforeningen mener for øvrig at forebygging av snusbruk blant ungdom før de blir nikotinavhengige må prioriteres fremfor hensynet til at de som røyker vil ha helsegevinster hvis de går over til å snuse.

Et annet argument for å heve snusavgiften er at en del av de nye snusproduktene som nå finnes på markedet har unge kvinner som målgruppe. Tobakksindustrien har designet feminine, små og rosa snusdåser og tilsatt diverse fruktsmaker for å nå denne gruppen. I tillegg er den manglende kreftfaremerkingen på snusprodukter bekymringsfull.

Kreftforeningen støtter Folkehelseinstituttets (ref 02/1602-3/MILE/ERDY) anmodning til Helse- og omsorgsdepartementet om å gjeninnføre kreftfaremerkingen på snusprodukter. Sammen med høyere avgiftssatser er dette et helsepolitisk og forebyggende tiltak for å stoppe det økende snusforbruket blant ungdom.

I forslag til statsbudsjett for 2008 foreslår Finansdepartementet en økning av snusavgiften på 10 kroner utover normal prisjustering. Selv om avgiftsnivået bør heves ytterligere er Kreftforeningen godt fornøyd med at regjeringen synes å være enige i argumentasjon om at høyere pris vil kunne dempe etterspørselen etter snus blant ungdom.

Med vennlig hilsen
Kreftforeningen

Anne Lise Ryel
Generalsekretær